

Beslutningsforslag nr. B 119. Fremsat den 16. maj 1995 af Tove Fergo (V), Erik Larsen (V) og Ulla Tørnæs (V)

Forslag til folketingsbeslutning om narkomaners ret til behandling

Folketinget opfordrer regeringen til at udarbejde den nødvendige lovgivning med henblik på, at narkomaner sikres ret til behandling, herunder stoffri døgnbehandling på en af misbrugeren valgt institution.

Denne ret skal bygge på følgende principper:

1. Kommunerne forpligtes til at stille ressourcer til rådighed for narkomaner, der ønsker stoffri behandling. Kommunerne forpligtes således til at tilbyde individuelle aftaler med kvalificerede behandlingsinstitutioner i den udstrækning, den enkelte misbruger måtte ønske behandling.
2. De narkomaner, der gør brug af deres ret til stoffri døgnbehandling, skal forpligte sig til at gennemføre behandlingsforløbet. De narkomaner, der gør brug af deres ret, skal således acceptere, at de kan tilbageholdes af behandlingsstedet, i den tid behandlingen varer. Behandlingsstedet vurderer – i forbindelse med udarbejdelse af behandlingsplanen – hvor lang tid behandlingsforløbet bør vare. Forlængelse af behandlingsforløbet kan kun ske, såfremt der er enighed mellem den ansvarlige læge (narkomanens praktiserende læge) og den kommunale sagsbehandler. Kommunerne får mulighed for at inddrage en stofmisbrugers kontanthjælp, hvis vedkommende nægter at gå i behandling eller ved afbrydelse af behandlingen.
3. Narkomaner skal efter afsluttet døgnbehandling have mulighed for en ambulant efterbehandling, der sikrer, at den genopbygning, der fysisk og psykisk har fundet sted under døgnbehandlingen, bliver konsolideret, således at misbrugeren bliver i stand til fortsat at leve en stoffri tilværelse.
4. Det forebyggende arbejde skal forstærkes. Det skal ske ved, at de stoffri behandlingsinstitutioner tilføres et fast beløb pr. færdigbehandlet narkoman, således at det bliver muligt for institutionen at sende tidligere narkomaner ud på skoler og uddannelsesinstitutioner for at oplyse om faren ved nydelse af hash og narkotiske stoffer.
5. Misbrugeren forventes at betale et vist beløb for opholdet og kosten.

Bemærkninger til forslaget

Det er Venstres holdning, at det skal være muligt for enhver borger at forsørge sig selv. Er en borgers problem for at kunne blive selvforsørgende af social, psykisk eller helbredsmæssig art, er det Venstres opfattelse, at de skal have ret til relevant behandling, der kan bringe dem ud af afhængigheden af det offentlige behandlersystem.

Det offentliges narkobehandling fungerer så ineffektivt, at det for næsten alle narkomaner virker som en livslang kuvøsetilværelse, hvor den ene effektløse behandling afløser den anden.

Selv om der ikke ligger videnskabelige undersøgelser til grund, har det vist sig igen og igen, at de private døgnbehandlingscentre, der bygger på stoffri behandling, har langt bedre resultater med deres behandling end det offentliges ambulante behandlingstilbud og de få døgnbehandlingspladser, der eksisterer i offentligt regi. Det følger af de internationale erfaringer, der er gjort i forbindelse med narkobehandling, at døgnbehandlingen nødvendigvis må strække sig over mange måneder. For at bringe en narkoman ud af misbruget er det ikke nok med afgiftning og et par måneders efterfølgende behandling. Der er behov for en genopbygning både fysisk og psykisk af et menneske, der har været misbruger i en årrække, hvilket kan tage både halve og hele år. Derfor er det magtpåliggende for Venstre, at der gives økonomisk mulighed for, at narkomaner kan få behandling i lige så mange måneder, der er behov for, og at der gives økonomisk hjælp til at fortsætte behandlingen ambulantly i forbindelse med udslusningen til en tilværelse, hvor den tidligere misbruger igen skal have ansvar for sit eget liv og gerne skulle blive i stand til at forsørge sig selv.

Mange misbrugere er i virkeligheden de bedste eksperter. De har i årevis cirklet rundt i narkobehandlingssystemet og har et grundlæggende kendskab til de forskellige behandlingsmetoder og hvordan de bliver praktiseret. Derfor er det også Venstres opfattelse, at den enkelte skal have maksimal indflydelse på, hvor vedkommende vil behandles.

Derfor skal der være en ret til stoffri døgnbehandling på en af misbrugeren valgt institution. Til gen-

gæld skal narkomanen også forpligte sig til at forblive i behandlingen, eventuelt lade sig tilbageholde mod sin vilje. Skulle det alligevel vise sig at være håbløst at forsøge at gennemføre behandlingen, så institutionen må lade vedkommende gå, skal det være muligt for kommunen at tilbageholde kontanthjælpen, da det ikke må være muligt at »tjene« på at afbryde behandlingen. Ligeledes kan kommunerne – under henvisning til rådighedsreglen – inddrage en stofmisbrugers kontanthjælp, hvis vedkommende nægter at gå i behandling.

De økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ingen nøjagtige tal for, hvor mange narkomaner der er i Danmark. Der skønnes at være et sted mellem 5.000 og 10.000. I december 1994 var ca. 4.000 i metadonbehandling. Der findes heller ingen oversigt over, hvor meget misbrugerne koster det danske samfund i udgifter til behandling, sygehuse, § 105-institutioner, fængsler, anbragte børn, kontanthjælp/førtidspension, politi/retsvæsen, forsikringspræmier/indbrud osv. Måske beløber udgiften sig til omkring 3 mia. kr. om året.

Samfundets årlig udgifter til en enkelt yngre stofmisbruger kunne godt se således ud:

- ambulatoriebehandling: 90.000 kr.
- ophold på § 105-institution i 6 måneder: 100.000 kr.
- hospital: 30 dage à 3.000 kr. = 90.000 kr.
- fængselsophold: 30 dage à 750 kr. = 22.500 kr.

Tilsammen bliver det ca. 300.000 kr., og dertil kommer kontanthjælp/førtidspension m.v.

Og så er misbrugeren ikke kommet ét skridt nærmere en selvstændig stoffri og kriminalitetsfri tilværelse.

Et behandlingsophold på en stoffri døgninstitution koster mellem 180.000 og 250.000 kr. om året, og med en egenbetaling for kost og logi på ca. 40.000 kr. om året skal der ikke de store regnekundskaber til for at se, at der kan blive behandlet 2 narkomaner for, hvad én koster i øjeblikket.

Det er forventeligt, at 2.000 narkomaner om året vil benytte sig af retten til stoffri døgnbehandling. Gen-

nemsnitsudgiften vil være 200.000 kr. om året, og med en egenbetaling på 40.000 kr. om året vil det offentliges udgift blive på 160.000 kr. om året pr. misbruger.

Økonomien bør forhandles med de kommunale parter.